

Forfatter: Bagger, Carl

Titel: Udrag fra Udvalgte Skrifter

Citation: Bagger, Carl: "Udvalgte Skrifter", i Bagger, Carl: *Udvalgte Skrifter*, udg. af OSKAR SCHLICHTKRULL , 1928, s. XXVII. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bagger01val-shoot-idm140621538756592/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte Skrifter

af den store Lade staar Arnfelds Symbolum: Pietate et integritate 1636«.

Et lille yndefuldt Træk ved sin Faders Gaard fremhæver Johannes Harring med synlig Glæde: »Umiddelbart fra Hovedbygningen kunde man gaae ned i Haven; Viinranker og Ferskentræer beklædte Murene, ja, ved at gjennembyrde en Rude havde man ført en Ranke ind i Havestuen, og det var da morsomt at see, hvorledes den Green, der var inde i Værelset, grønnedes tidligt om Foraaret, medens den øvrige Deel af Træet udenfor var død og kold!« At det er et sét Træk fremgaar af ovennævnte Beskrivelse under Omtalen af Haven ved Basnæs som den saa ud, da Thora og Carl Bagger var unge*): »Viindrivieriet er især fortræffeligt og forskønnet ved alle de Underholdninger, som denne Slyngplante skjænker Liebhabereren. Den røde Frankenthaler knibes og skæres saa net, at den udenfor Glashuset bærer Klaser af flere Punds Vægt og igjennem Vinduesposterne i den smukke Havesal er Ranker indladte saa net, at de slynge sig som Guirlander under Loftet og samle sig omkring Lysckronen midt over det runde Bord til en Gruppe af Druer . . . «

Baade i Romanen og i Livet vælter det vilde Hav sig stormende uden for Borgen. Det er i Uros eller Uvejrstemning, Bagger ynder at tænke paa sit Basnæs; det saa vi allerede i Digtene, og det er da ogsaa med denne sælsomt dragende Uhyggeklang i Øret, at han former de sønderrivende Begivenheder, han læder foregaa paa Høierup Gods. Og videre behager Fantasien sig med visionær Klarhed i en Uddybning af den Smertens Stund, da det elskede Sted »er kom-

*) Orlík S. 51.

met i Fremmedes Hænder.« Det var netop, hvad Bagger tre Aar senere maatte opleve at se blive til Virkelighed med sin Ungdoms Lykkested: Basnæs.

Det er betegnende for hans passionstørstende Sind, at han tager Forskud paa Lidelsen.

Fra Herregaarden Høierup paa Sjælland flyttes nu Skuepladsen til det Thyenske Gods i Jylland, og atter er Lokaliteten bestemt ved en lidelsesfyldt Oplevelse i Baggers Liv.

Fra en lille Høj i Præstegaardshaven ses ud over en fjern Hedestrækning med 12 eller 13 Høje. Alt tyder paa, at dette er Vium Præstegaardshave. I en Topografi over Vium Sogn, fortæller Niels Blicher, at »Præstens Hovedlod har alene ti.«*) Det er aabenbart disse 10 Høje, som i Traps Danmark (6. Bd. 4. Udg. S. 295) omtales som fredlyste, og der tilføjes: »Fredlyste er endvidere paa Præstegaardens Mark Troldhøj og den paa samme Ejendom liggende Del af en anden Gravhøj, samt under Vium atter en Høj.« Ikke langt fra Vium Præstegaard ligger Skovridergaarden Stendalgaard. Indtil de mindste Enkeltheder er Baggers Skildring af den Thyenske Herregaard en Beskrivelse af Stendalgaard og Omegn: den Granskov, der ligger tæt ved Herregaarden, og om hvilken det hedder, at den dengang var en ganske ung Plantage, er da de Partier af Stendal Plantage, der ligger omkring Stendalgaards Marker, og som er tilplantet lige i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede. Den lange Allé, ad hvilken Johannes ser ud over en Eng, fra hvilken nogle Vildænder flyver op, er en Skovvej, som bærer samme Navn den

*) N. Blicher: Topografi over Vium Præstekald 1795. S. 52.